తనకు మాలిన ధర్మం

'సులేఖ'

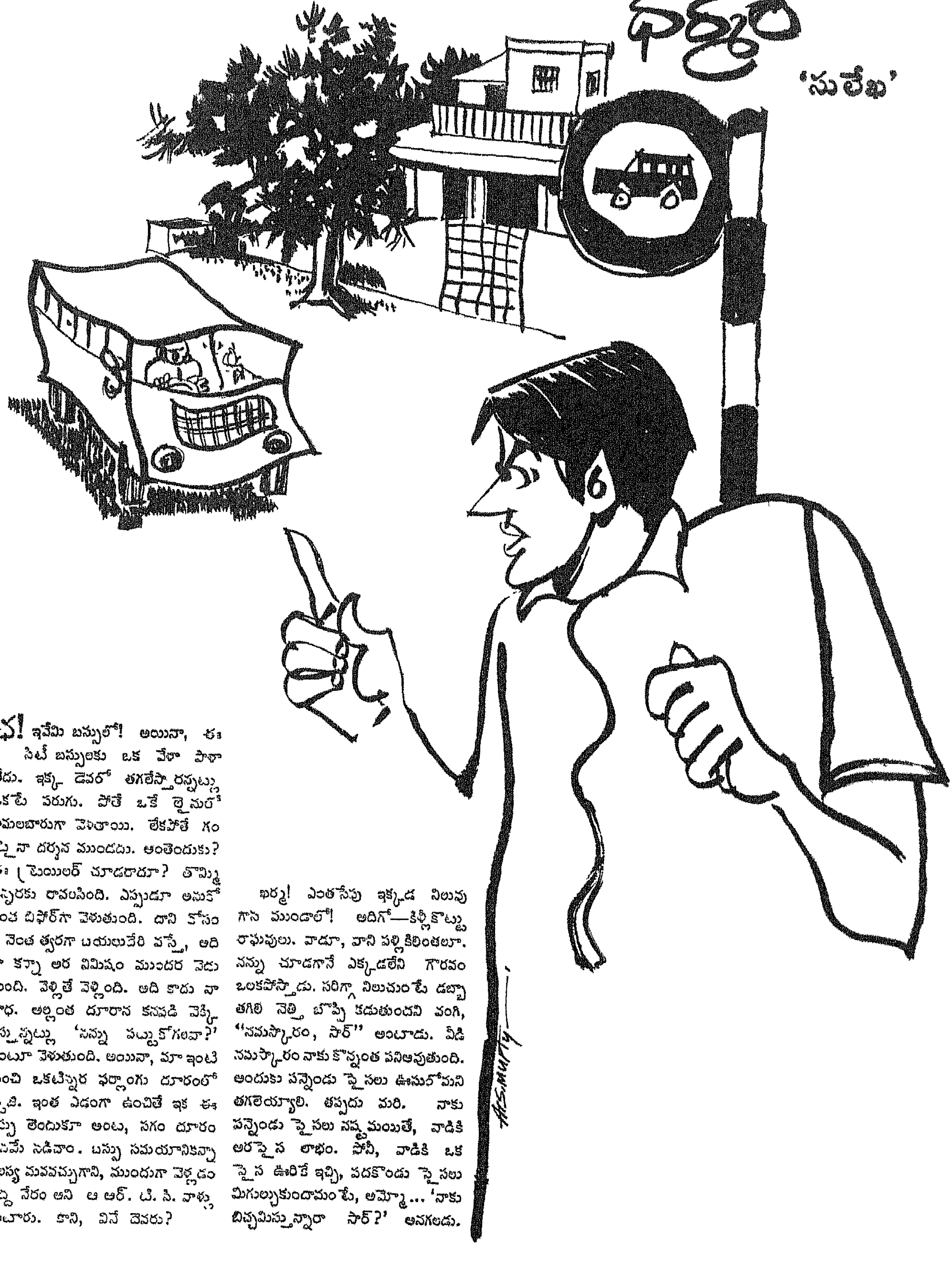

ఛ! ఇవేమి బస్సులో! అయినా, ఈ సిటీ బస్సులకు ఒక వేళా పాళా లేదు. ఇక్కడెవరో తగలేస్తారన్నట్టు ఒకటే పరుగు. పోతే ఒకే లైనులో ఏమలబారుగా వెళతాయి. లేకపోతే గంటైనా దర్శన ముండదు. అంతెందుకు? ఈ ట్రెయిలర్ చూడరాదూ? తొమ్మిదిన్నరకు రావలసింది. ఎప్పుడూ అనుకోనంత బిఫోర్‌గా వెళుతుంది. దాని కోసం నేనెంత త్వరగా బయలుదేరి వస్తే, అది నా కన్నా అర నిమిషం ముందర వెడుతుంది. వెళ్లితే వెళ్లింది. అది కాదు నా బాధ. అల్లంత దూరాన కనపడి వెక్కిరిస్తున్నట్టు 'నన్ను పట్టుకోగలవా?' అంటూ వెళుతుంది. అయినా, మా ఇంటి నుంచి ఒకటిన్నర ఫర్లాంగు దూరంలో స్టేజి. ఇంత ఎడంగా ఉంచితే ఇక ఈ బస్సు లెందుకూ అంట, సగం దూరం మనమే నడిచాం. బస్సు సమయానికన్నా ఆలస్య మవవచ్చుగాని, ముందుగా వెళ్లడం పెద్ద నేరం అని ఆ ఆర్. టి. సి. వాళ్లు అంటారు. కాని, వినే దెవరు?

ఖర్మ! ఎంతసేపు ఇక్కడ నిలువు గాన ముండాలో! అదిగో—కిళ్లీకొట్టు రాఘవులు. వాడూ, వాని పళ్లికిలింతలూ. నన్ను చూడగానే ఎక్కడలేని గౌరవం ఒలకపోస్తాడు. సరిగ్గా నిలుచుంటే డబ్బా తగిలి నెత్తి బొప్పి కడుతుందని వంగి, "నమస్కారం, సార్" అంటాడు. వీడి నమస్కారం నాకు కొన్నంత పనిఅవుతుంది. అందుకు పన్నెండు పైసలు ఊసుపోవని తగలెయ్యాలి. తప్పదు మరి. నాకు పన్నెండు పైసలు నష్టమయితే, వాడికి అరపైస లాభం. పోనీ, వాడికి ఒక పైస ఊరికే ఇచ్చి, పదకొండు పైసలు మిగుల్చుకుందామంటే, అమ్మో... 'నాకు బిచ్చమిస్తున్నారా సార్?' అనగలడు.

అదిగో, మరొక బస్సు వస్తున్నట్టుంది. అయినా, ఆ జనం చూడండి. తోశ్లాడుతున్నారు. ఉఫ్! ఎగురుతున్న [illegible] సిటీ [illegible] అయినా, [illegible] అర ఫర్లాంగు [illegible] ప్రతి ఎక్కడఆపినా ఎరుగెత్తుకువస్తారులే అన్న ధీమా వీళ్లకి. అమ్మయ్య! కాస్త ఫుట్‌బోర్డుపై చోటు దొరికింది. ఈ జనానికి తమ సుఖమేగాని, మిగిలిన వారి సంగతి పట్టదు. ఈ ముందున్న వాళ్లు కొంచెం జరిగి పైకెళ్లితే ఏమవుతుంది? చస్తే జరగరు. అదేమంటే ముందు వాళ్లు జరగడం లేదంటారు. లేకపోతే 'నెక్స్టు స్టాప్' అంటారు ముద్దుగా. అయితే ఏం? తరవాత దిగరేం?

పోస్టాఫీసు వచ్చినట్టుంది. రిజిస్టర్ చేయని జాబులవలె జనం ఈ డబ్బాలోకి దూరాలని చూస్తున్నారు. అయినా ఇంత రష్ ఉండికదా—ఏ రిక్షాలోనో పోరాదూ? కాస్త బీద జనమన్నా గంజి తాగుతారు. ఇంత జనంలోకూడా బల ప్రదర్శనకు దిగుతారు. అయినా, ఈ డ్రైవర్ ఇంత రష్ ఉన్నప్పుడు కాస్త స్టేజి దాటించి ఆపరాదు. దిగే వాళ్లంటే దిగుతారు.

అబ్బ, నెట్టకయ్యా, బాబూ! ముందు వాళ్లు జరగనిది నేనేమి చెయ్యాలి. సరే! బాగుంది వరస. అంత అర్జెంటైతే ఆటోలో వెళ్లు. అయినా, ఇంతసేపు ఆపేశాడేమిటి? ఇంజన్‌కూడా ఆఫ్ చేసేశాడు. ఏముందో? బండి పది నిమిషాలు 'బిఫోర్'ఉందట.బుద్ధిమంతుడే.

అవతల ఆఫీసు టైము కావవచ్చింది— పోనివ్వు అన్నాను జబర్దస్తీగా. ఇంతలో మిగిలిన వాళ్లుకూడా కోరస్ కలిపారు. అమ్మయ్య, ప్రజారాజ్యం కదా. కదిలింది [illegible]యానం ఎట్టకేలకు.

అరె! ఎటూ కదలడానికి వీలులేదు. ఏ దుక్కైనా మంచిదని 'షూ' వేసుకున్నను కాబట్టి సరిపోయింది. కవచం లాదిరి. అరె! ఆయన కాలు తొక్కినట్లున్నాను. అయితే ఏం చేయమంటారు? [illegible]మాత్రం సందు లేదిది. నెత్తిన పెట్టుకోనా కాళ్లను?

ఒకటే 'ఎంట్రెన్స్' ఉన్నప్పుడు కాస్త గుడ్డిలో మెల్లగా ఉండేది. ఈ మానవు లనే ఇసుక రేణువుల ఎడారిలో కాస్త ఒయాసిస్సులు దగ్గర్లో ఉండేవి. 'డబుల్ ఎంట్రెన్స్' తో [illegible] వాసిస్సులన్నీ ఎండమావు లయినాయి. నా ముందున్న మీసాల ఆసా[illegible] అదృష్టవంతుడు.కాస్త డైరెక్ట్ ఆక్సెస్ఉందిఆసినికి.

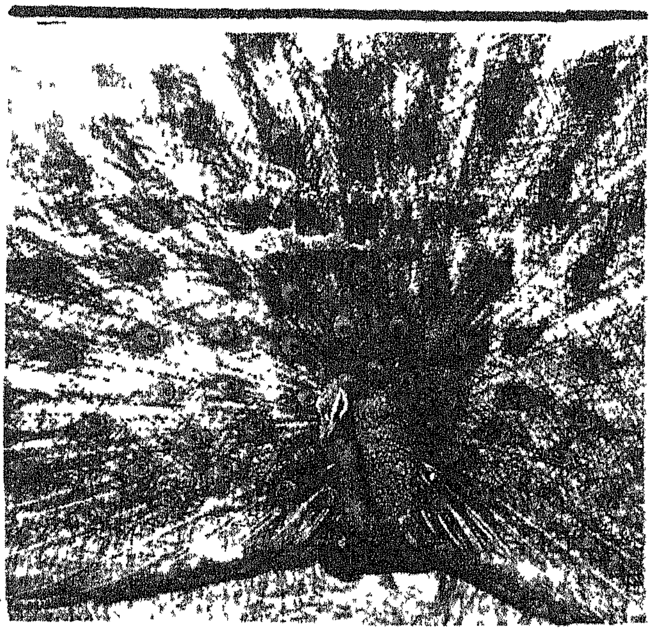

పురివిచ్చిన...

ఫోటో — ఎమ్. మల్లారెడ్డి (అవధి)

అయినా, అంత తదేకంగా చూస్తున్నాడేమిటి? మనిషన్నాక కొంచెం సిగ్గన్నా ఉండాలి. పాపం, బెదిరిపోయిందో, లేక స్టేజి వచ్చిందో ఒక చక్కని ఒయాసిస్సు కదిలిపోయింది.

ఈ రద్దీలో ఎక్కడ ఆగుతుందో ఏమో తెలియడమే లేదు. అయినా, ప్రతి ఫర్లాంగు కో స్టేజీ తగలబెడితే ఎట్లా ఏడుస్తుంది చెప్పండి. లైటు స్తంభాల కన్నా బస్సు స్టేజిలే ఎక్కువ ఉన్నట్టుంది. అయినా, ఈ కండక్టరు స్టేజి ఫలానా అని అరిస్తే వీని సొమ్మేం పోతుంది? అందులో ఇది వీడి బాధ్యత కూడాను. బయటికి చూదామంటే, ఏదీ— మానవకుడ్యాలు చూడనిస్తేనా?

ఇదిగో, ఈ సీటు ఖాళీ అవుతున్నట్లుంది. అరే, అంత దూరాన ఉన్న "ఇన్‌షర్ట్, తన తాత సొమ్మైనట్లు పేపర్ పడేసి రిజర్వ్ చేసుకున్నట్టుంది. ఇదేమన్నా డిస్ట్రిక్ట్ బస్సా? బయటి నుంచి దస్తీలు, పేపర్లు వేసి ఆక్రమించడానికి. ఇక్కడ ఎంతోసేపునుంచి నిలుచున్నవాడికి కాకుండా ఆ పెద్దమనిషి వస్తాడుగావుల్ను. వీడి నొక పట్టు పడదామని పేపరు తీసి కూర్చున్నా. పాపం! అక్కడినుంచీ అందర్నీ నెట్టుకుంటూ వస్తున్నాడు తన జాగీరుకు.

"[illegible] సార్, నే[illegible] పేపరు [illegible] వేస్తే సీటు మీ దపుత[illegible] కావాలంటే మీ పేపరుపట్టుకుకూర్చుంటాను. సరేనా?" అన్నావెక్కిరింపుగా.నోరుమూసుకున్నాడు. మూసుకోడూ మరి! 'అమ్మా!' బాబూ!' అనకూడదు ఈ రోజుల్లో.

'పెట్రోలు పంప్' అని గావుకేక పెట్టాడు కండక్టర్. ఉలిక్కిపడ్డాను. స్టేజి వస్తే ఇట్లా అసభ్యంగా అరవాల్నా? అయ్యో! పూర్ ఇండియా! అయినా, స్టేజి తెలియకుండా బస్సు ఎవ రెక్కుతారు?

నా పక్కన శాల్తీ దిగుతున్నట్లుంది. మహాకాయం. పూర్తిగా డబుల్ సీట్ ఆక్రమించి, నన్నొక మూలకు నెట్టాడు. అసలు వీళ్ల దగ్గర డబుల్ ఛార్జి వసూలు చేయాలి.

"హలో, సీనూ! వస్తున్నావా? సీటు పట్టి ఉంచుతానులే, త్వరగా ఎక్కు—"

"సార్!" వెనకనుంచి ఎవరో పిలుస్తున్నారు.

"మీరు జరుగుతారా? నేను కూర్చుంటాను" అంటున్నాడు ఒక పంచె పెద్దమనిషి.

"లేదండీ, మా స్నేహితుడు వస్తున్నాడు" అన్నాను మర్యాదగా.

"చాలా సేపటినుంచి నిలుచున్నాను, సార్" అన్నాడు మళ్లీ, పట్టు విడవని విక్రమార్కుడిలా.

నిజం చెప్పద్దూ, నాకు చాలా కోపం వచ్చింది.

'అయితే, నన్నేమి చేయమంటారండి? వెళ్లి డిపో మేనేజర్‌కు కంప్లెయింట్ చేసి 'స్పెషల్ బస్సులో రండి'" అని కసురుకున్నాను అసహనంగా. ఇక కిక్కురుమనలేదు.

ఆ ముందర ఏదో గొడవవుతున్నట్టుంది.

"తియ్ ఇంకా అయిదు పైసలు" అంటూ అరుస్తున్నాడు కండక్టర్, ఒక ముసలావిడను. "గాంధీవఖాన కెంత?" అంటూంది ముసిల్ది. "ముప్పై— తొరగా తియ్. నీ దగ్గర్నే నిలుచుంటే నాకు పని అయినట్లే" అని గదిరించి అయిదు పైసలూ సంచీలో వేసుకున్నాడు. అరే! టికెట్ ఇచ్చినట్లు లేదు. సరే! రానీ నా దగ్గరకు.

"ఏం? తల తిరుగుతోందా? నా ఇంటి కిస్తున్నావా? ఇరవై పైసలు? టికెట్ ఇవ్వకపోతే ఏం పారిపోతాననుకున్నావా? నీ స్టేజిదాకా వెళ్లి దిగు. వద్దన్నావా? టికెట్ ఇవ్వను. ఏం చేసుకుంటావో చేసుకో. ఇంకా ఎక్కువ వాగావంటే అల్లరి చేస్తున్నావని పోలీసులకు పట్టిస్తా. జాగ్రత్త! ఒళ్లు దగ్గర పెట్టుకో" అంటున్నాడు ఒక సీరుకావి పంచెను. ఈ అజిటేషన్ పుణ్యమా అని వీళ్ల మూలిగితే, ఇనుప టోపీలను చూపి 'అదిగో బూచి' అన్నట్లు బెదిరిస్తున్నారు. పోలీసులకు వాళ్ల కిళ్లీలకు వేరే సున్నం కొనకుండా జరుగుతూంది ఈ మధ్య.

"మీ టికెట్, సార్?"

"అరె! ముందర మా అవ్వ ఇచ్చింది కదా ముప్పై పైసలు" అన్నా ధీమాగా.

"ఆమె మీ తాలూకా, సార్? మరి ఒక్క దానికే ఇచ్చింది కదా?"

"అందులో ఇద్దరికీ సరిపెట్టుకోవయ్యా. అక్కడ టికెట్ కొయ్యిలేదు కదా?" అన్నాను.

"అయితే, ఇంకో పది పైసలన్నా ఇవ్వండి" అన్నాడు అడుక్కుంటున్నట్లు.

"ఎందుకయ్యా? ఫిఫ్టీ— ఫిఫ్టీ సరిపోతుంది. ప్రైవేటువాడులోనే సగం తీసుకుంటారు. ఏం వీడి డీలక్స్ పర్మిస్సా?" అనగానే తోక ముడిచాడు వీరుడు.

స్టేజి వచ్చినట్టుంది. "దారి కడ్డంగా నిలబడితే మనుషులు దిగడ మెట్లా, ఎక్కడ మెట్లా? ఫుట్‌బోర్డు మంచి దిగండి. తరవాత ఎక్కచ్చు" అంటే, ఒకగంట పాంటు "ముందునుంచి దిగండి, సార్" అని ఉచిత సలహా పారేశాడు. తప్పదు మరి. వీడితోటి మనకు తగాదా ఎందుకు? సరే! ఒయాసిస్సులు దాటుకుంటూ పోవచ్చు. ఏమంటారు? అదే మంచిదే. బై... బై... *